

حل تست های مسئله ای درس اقتصاد

بخش اول

مرتبط با

فصل چهارم از بخش اول (تولیدات داخلی و ملی)

علی جابری

دانشجوی رشته حقوق دانشگاه شهید بهشتی

مقدمه

سوالات درس اقتصاد در آزمون های تستی و کنکور، به دو بخش حفظی و مسئله ای تقسیم می شوند. در خصوص بخش حفظی، باید مطالب را عمیق مطالعه کرد و در زمان های مناسب، به مرور مطالب پرداخت.

اما در بخش سوال های مسئله دار، باید توجه داشت که ما به نوع مسئله توجه داریم نه به اعدادی که از هر تست به تست دیگر متفاوت میشوند.

موارد زیر، چند مورد از نوع مسائلی هستند که ما در اقتصاد با آنها سر و کار داریم:

۱- مسائل مربوط به دهک ها

۲- مسائل مربوط به تولیدات داخلی و ملی

۳- مسائل مربوط به سال پایه و سال جاری

و

هر دانش آموزی اگر بتواند روش حل نوع مسئله ای را یاد بگیرد، از آن به بعد دیگر آن نوع را میتواند به راحتی حل کند؛ حتی اگر اعداد و گزینه ها هم تغییر کنند!

باید توجه داشت که حل مسائل اقتصاد در کنکور اهمیتی ندارد! بلکه سرعت حل مسائل اقتصاد در کنکور است که دارای اهمیت است!

فلسفه و بنیاد کنکور هم بر همین قاعده استوار است: سرعت یادآوری مطالب و پیاده کردن آنها!

ما در این مقالات به شما نحوه حل تستی و سرعتی انواع مسائل اقتصاد را آموزش می دهیم.

۱۳۴- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر:

الف) استهلاک سرمایه ثابت

ب) تولید ناخالص داخلی

ج) تولید خالص داخلی

د) تولید خالص داخلی سرانه در این جامعه چقدر است؟

۱	استهلاک سرمایه ثابت	$\frac{1}{3}$ تولید ناخالص داخلی G.D.P
۲	تولید ۳۰ دستگاه ماشین آلات نساجی به ارزش	۴۸۰ میلیون ریال
۳	ارزش مواد غذایی	۶۰٪ ارزش تولیدات در بخش صنعت
۴	ارزش کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه به کار رفته در بخش صنعت و مواد غذایی	۲۴۰ میلیون ریال
۵	ارزش خدمات ارائه شده به وسیله بخش خصوصی	۵۰٪ مجموع ارزش بخش صنعت و مواد غذایی
۶	تعداد جمعیت	۲۰ میلیون نفر

۲) الف) ۳۴۸ ب) ۱/۲۵۱ ج) ۸۶۷ د) ۳۴/۸

۴) الف) ۳۸۴ ب) ۱/۱۵۲ ج) ۸۶۷ د) ۳۴/۸

۱) الف) ۳۴۸ ب) ۱/۲۵۱ ج) ۷۶۸ د) ۳۸/۴

۳) الف) ۳۸۴ ب) ۱/۱۵۲ ج) ۷۶۸ د) ۳۸/۴

حالا سعی کنید این تست از کنکور

سراسری ۹۹ داخل کشور را

حل کنید!

در اسلاید بعدی، از شما سه سوال درباره

سوالاتی که حل کردید، خواهیم پرسید.

سوال اول: حدودا در **چند ثانیه** سوال را حل کردید؟
سوال دوم: **راه حلی** که برای حل سوال استفاده کردید، چگونه بود؟
سوال سوم: فکر میکنید **راه حل ساده تری** هم وجود داشته باشد؟

اکنون در اسلاید بعدی، **پاسخ تشریحی** این سوال را بررسی میکنیم.
به احتمال خیلی زیاد، پاسخ تشریحی این سوال با روش و راه حلی که شما از آن استفاده کردید، مطابقت دارد.
ولی ما راه دیگری را آموزش می دهیم؛ راهی راحت تر و سریع تر.
البته دقت داشته باشید که شما باید از این راه هایی که ما بیان میکنیم، به عنوان **یک الگو استفاده کنید.**
در واقع ما سعی داریم تا به شما **نحوه نگاه کردن درست به سوال را یاد بدهیم و همچنین شما را در پیدا کردن راه حلی سریع تر یاری کنیم.**

۱۲۴- گزینه ۳

ابتدا قسمت «ب» را حل می کنیم.

توجه

با ردیف ۴ جدول کاری نداریم؛ زیرا یکی از شروط محاسبه فعالیت های تولیدی در حسابداری ملی این است که فقط فعالیت هایی که به تولید کالا یا خدمات «نهایی» منتهی می شوند باید لحاظ شوند. در ردیف چهارم جدول چون ارزش کالای واسطه ای بیان شده است، پس در محاسبه لحاظ نمی شود.

برای محاسبه تولید ناخالص داخلی تنها به داده های ردیف ۲، ۳ و ۵ جدول نیاز داریم:

میلیون ریال $480 = (\text{ارزش ماشین آلات})$ ردیف ۱

$\Rightarrow \frac{60}{100} \times (\text{ارزش مواد غذایی})$ ردیف ۳
↓
ردیف ۲

میلیون ریال $288 = \frac{60}{100} \times (480) \Rightarrow$ ارزش مواد غذایی

$\Rightarrow \frac{50}{100} \times (\text{مجموع ارزش بخش صنعت و مواد غذایی})$ ردیف ۲ + ردیف ۳
↓
ردیف ۵

جواب گزینه ۳

میلیون ریال $284 = \frac{50}{100} \times (288 + 480) \Rightarrow$ ارزش خدمات

ردیف ۵ + ردیف ۳ + ردیف ۲ = تولید ناخالص داخلی

میلیون ریال $1,152 = 480 + 288 + 284 =$ تولید ناخالص داخلی

قسمت الف:

$\frac{1}{3} \times (\text{تولید ناخالص داخلی}) = \text{استهلاک سرمایه ثابت}$ GDP

میلیون ریال $284 = \frac{1}{3} \times 1,152 =$ استهلاک

قسمت ج:

استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیون ریال $768 = 1,152 - 284 =$ تولید خالص داخلی

قسمت د:

$\frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$

ریال $38 / 4 = \frac{768}{20} \Rightarrow$ تولید خالص داخلی سرانه

در کتاب خیلی سبز راه حل میانبر و تستی برای حل این سوال ارائه شده است.

اکنون که شما راه حل سوال را مشاهده کردید، به من بگویید که آیا قبول دارید که در حل سوالات تستی، رسیدن به جواب درست مهم است! نه راه حل آن؟
حالا با ما همراه شوید!

دقت کنید که سوال مورد نظر، اطلاعاتی را در قالب جدول در اختیار ما قرار داده است و چهار فاکتور را از ما میخواهد.

شما باید با همان نگاه اول به سوال، متوجه ارتباط و نزدیکی قسمت * ب و ج * سوال بشوید!

اگر هزینه استهلاک را از تولید ناخالص داخلی کم کنیم، تولید خالص داخلی را بدست می آوریم.

همچنین دقت کنید که قسمت الف سوال هم از ما هزینه استهلاک را می خواهد.

مطلب زیر را خیلی خوب بخوانید!

ما این را میدانیم که برای درست بودن یک گزینه، لازم است تا همه قسمت های الف ب ج د آن درست باشد.

در نتیجه، ما نیازی به محاسبه تولید ناخالص و خالص داخلی نداریم! نیازی نیست که ما اعداد داخل جدول را از هم کم یا زیاد کنیم و زمان را از دست بدهیم!

در کل، شما باید برای رسیدن به جواب درست از خودتان سوال بپرسید.

از خودتان بپرسید که آیا اگر گزینه یک این سوال، تولید ناخالص داخلی را درست حساب کرده باشد، استهلاک اش را هم درست حساب کرده است؟

این سوال را برای سایر گزینه ها هم از خودتان بپرسید!

در اسلاید بعد با هم راه حل را ادامه می دهیم.

همانطور که در جدول اشاره شده است، هزینه استهلاک برابر است با یک سوم تولید ناخالص داخلی.

به عبارت دیگر، اگر قسمت ب هر گزینه را تقسیم بر ۳ کنیم، باید قسمت الف همان گزینه حاصل شود! اگر اینطور نشد، یعنی این گزینه قطعا غلط است ولی اگر اینطور شد و ما با تقسیم قسمت ب بر عدد ۳، به قسمت الف رسیدیم، یعنی این گزینه میتواند درست باشد و حالا برای رسیدن به جواب قطعی، باید از یک فاکتور دیگر هم بهره ببریم. در واقع هر کدام از گزینه های ۱، ۲، ۳ و ۴، ادعا دارند که جواب درست را در اختیار دارند. ما هم باید در حکم یک بازرس عمل کنیم و ببینیم که آیا درست می گویند یا خیر.

گزینه ۱، می گوید که تولید ناخالص داخلی ۱۲۵۱ است و همچنین اشاره دارد که هزینه استهلاک، ۳۴۸ می باشد. از طرفی طبق گفته جدول، ما میدانیم که هزینه استهلاک باید یک سوم تولید ناخالص داخلی باشد؛ در حالی که اگر ۱۲۵۱ را تقسیم بر ۳ کنیم، عدد ۴۱۷ حاصل میشود. این بدین معناست که گزینه یک قطعا غلط است؛ چرا که حتی اگر یک قسمت را درست بدست آورده باشد، قسمت دیگر را یقینا اشتباه بدست آورده است.

از آنجایی که گزینه ۲ هم موارد الف و ب خود را همانند گزینه ۱ نوشته است، در نتیجه گزینه ۲ هم یقینا غلط است!

گزینه ۳ و ۴ هر دو اشاره دارند که تولید ناخالص داخلی، ۱۱۵۲ است و هزینه استهلاک، ۳۸۴ می باشد و ما با تقسیم ۱۱۵۲ بر ۳، به همان عدد ۳۸۴ می رسیم! در نتیجه گزینه ۳ و ۴ می توانند درست باشند؛ چرا که در ادعای خود درباره قسمت الف و ب، درست گفته اند.

ما با توجه به قسمت الف و ب، توانستیم گزینه های ۱ و ۲ را رد گزینه کنیم. حالا برای رسیدن به جواب درست، باید از بین گزینه های ۳ و ۴ ، فاکتور دیگری را بررسی کنیم.

به مطلب زیر دقت کنید:

قسمت ج همان گزینه = قسمت الف همان گزینه - قسمت ب هر گزینه

حالا با استفاده از این مطلب، به جواب درست خواهیم رسید.

گزینه ۳

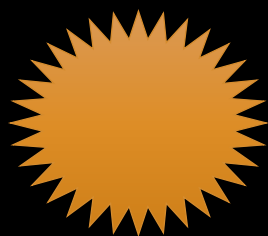
$$1152-384=768$$

گزینه ۴

$$1152-384=867$$

سعی کنید سوال زیر را با روشی که یاد گرفتیم، حل کنید.
یعنی سعی کنید با تبدیل قسمت های الف ب ج د به همدیگر، اعتبار هر گزینه را
راستی آزمایی کنید.

۱۲۴- با توجه به مندرجات جدول زیر، چنانچه ارزش مجموع اقلام: ماشین آلات، مواد غذایی و پوشاک در یک جامعه فرضی، ۱۵۰ میلیارد ریال باشد، در این صورت:
(الف) تولید خالص ملی
(ب) تولید خالص داخلی سراه
(ج) تولید ناخالص داخلی در این جامعه، کدام است؟

A	جمعیت کل کشور	۳۵ میلیون نفر
B	ارزش تولید خارجیان مقیم کشور	۴۴ میلیارد ریال
C	هزینه استهلاك	$\frac{2}{3}$ ارزش تولید مردم که در خارج اقامت دارند
D	ارزش خدمات ارائه شده	$\frac{1}{4}$ ارزش تولید خارجیان مقیم کشور
E	ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۴۵ میلیارد ریال

(۲) الف (۱۷۵ ب) ۴ ج (۲۰۶

(۴) الف (۱۷۶ ب) ۵ ج (۲۰۶

(۱) الف (۱۷۵ ب) ۴ ج (۲۰۵

(۳) الف (۱۷۶ ب) ۵ ج (۲۰۵

جمع بندی

۱. توجه کنید که توضیح دادن یک روش ممکن است طول بکشد ولی بکار بردن آن خیلی سریع اتفاق می افتد. شما برای یادگیری این روش، مطالب زیادی مطالعه کردید ولی اکنون آنها را یاد گرفته اید و به راحتی و با سرعت می توانید آن را پیاده کنید.

۲. ممکن است که شما الان با خود بگویید که فقط این مسئله اینگونه حل شد و این یک مورد شانسی بود. باید عرض کنم که همه سوالات مسئله دار درس اقتصاد با همین شیوه حل (یعنی بازی با گزینه ها) حل میشوند. البته اعداد از سوالی به سوالی دیگر فرق می کنند. ولی این خیلی مهم نیست. چرا که شما وقتی راه را یاد بگیرید، دیگر مشکلی نخواهد بود.

۴. این مسئله ای که با هم حل کردیم، یکی از انواع مسائل درس اقتصاد بود و این روشی که با هم از آن استفاده کردیم (بازی با گزینه ها) ، یکی از انواع روش های تستی و سرعتی برای حل مسائل بود. در آینده، هم با دیگر انواع مسئله ها و هم با دیگر روش های تستی و سرعتی، آشنا خواهیم شد.

۳. ممکن است در لابه لای سوالات مسئله دار، به سوالی بر بخوریم که با شیوه بازی با گزینه ها و یا راه های دیگری که در آینده مطرح خواهیم کرد، حل نشوند! لذا شما باید راه حل اصلی و تشریحی هر نوع سوالی را بلد باشید که اگر نتوانستید سوال را با راه حل تستی حل کنید، با راه حل تشریحی جواب را بدست بیاورید. (البته برخورد با این چنین مسائل دشواری که فقط با راه حل تشریحی می توان جوابشان را بدست آورد، خیلی کم اتفاق می افتد.)

سپاس از توجه شما

علی جابری

دانشجوی رشته حقوق دانشگاه شهید بهشتی